

Examenul de bacalaureat 2020

Proba E - c)

Proba scrisă la Istorie

Varianta 6

- Toate subiectele (I, II și III) sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

SUBIECTUL I

30 puncte

Citiți cu atenție sursele istorice de mai jos:

A. „Locuitorii celor două țări (Moldova și Țara Românească) au știut (...) că au alcătuit unul și același popor, cu origine, limbă, religie, tradiții și cultură comune, că au fost despărțiți doar prin granițe politice pe care nu ei le-au fixat, și (...) că românii din Transilvania au făcut și ei parte din același popor, numai că aceștia (...) nu au putut participa la conducerea propriei țări. De aceea, conducătorii românilor au decis că primul pas a trebuit făcut prin unirea celor două țări din afara arcului Carpaților (...). În plan intern nu a trebuit depus un efort prea mare, pentru că voința de unire a fost clară și s-a exprimat răspicat prin partida națională (...). Mai dificilă a fost convingerea marilor puteri în legătură cu nevoia de unire. Sarcina aceasta și-au luat-o în primul rând foștii revoluționari de la 1848, exilați în Occident de regimurile vechi revenite la putere, mai ales de cel de la București. Ei au format adevărate lobby-uri (grupuri de susținere) românești (...) în Anglia, Prusia, dar mai ales în Franța, la Paris. Nicolae Bălcescu, C. A. Rosetti, Dumitru Brătianu și alții au fost membri în comitete democratice europene (...) și s-au gândit la o soartă mai bună a tuturor națiunilor europene.”

(Ioan-Aurel Pop, *Istoria ilustrată a românilor pentru tineri*)

B. „Adunarea ad-hoc din Moldova și-a început lucrările la data de 4 octombrie 1857, iar cea din Țara Românească la 12 octombrie. Lucrările au fost dominate de uniونيști - Mihail Kogălniceanu și Alexandru Ioan Cuza la Iași, C. A. Rosetti, frații Golescu și Dumitru Brătianu la București (...). Ambele Adunări ad-hoc, cea din 19 octombrie din Moldova și cea din 21 octombrie din Țara Românească, au adoptat imediat rezoluții ce au chemat la unire, la autonomie, neutralitate și garantarea colectivă a noii ordini de către puteri. Deputații au dorit, de asemenea, să abordeze fără întârziere și alte chestiuni presante. În Moldova, ei s-au avântat într-o dezbatere vie în legătură cu organizarea politică și economică viitoare a țării (...). Dezbateră cu privire la problema agrară a scos în evidență o ruptură majoră în rândurile uniونيștilor (...). În (...) Țara Românească, aproape toți uniونيștii (...) au dorit să evite orice dezbatere serioasă a problemelor sociale și economice, pentru că au fost (...) conștienți de deosebirile de vederi dintre ei în privința chestiunii agrare și a democratizării vieții politice și s-au temut că o dezbinare în rândurile lor, în această etapă, ar fi putut împiedica înfăptuirea unirii.”

(Keith Hitchins, *Românii: 1774-1866*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Numiți o mare putere precizată în sursa A. 2 puncte
2. Precizați, din sursa B, o informație referitoare la rezoluțiile Adunărilor ad-hoc din 1857. 2 puncte
3. Menționați două personalități politice la care se referă atât sursa A, cât și sursa B. 6 puncte
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că uniونيștii au dorit să evite o dezbatere a problemelor sociale și economice. 6 puncte
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa A, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect). 7 puncte
6. Prezentați alte două fapte istorice care au contribuit la formarea statului român, desfășurate în primele șase decenii ale secolului al XIX-lea, în afara celor precizate în sursele date. 6 puncte
7. Menționați o caracteristică a Constituției din 1866 adoptată în statul român. 4 puncte

Citiți cu atenție sursa de mai jos:

„După experiențe militare în Serbia, Croația și în Ducatul Milanului, Iancu de Hunedoara a ajuns voievod al Transilvaniei în 1441, iar din 1446 și guvernator (regent) al Ungariei. (...) În 1442, voievodul a înfrânt încercarea turcilor de a intra în Transilvania și a obținut o mare victorie asupra lor pe cursul superior al Ialomiței (...). Între noiembrie 1443 și ianuarie 1444 a întreprins <<o lungă campanie>> contra otomanilor în Peninsula Balcanică, până la Adrianopol. Iancu de Hunedoara a luat parte la bătălia de la Varna din 10 noiembrie 1444, pierdută de creștini (...).

Cea mai strălucită victorie obținută de Iancu de Hunedoara a rămas aceea de la Belgrad din 22 iulie 1456, victorie care, la trei ani după căderea Constantinopolului, a oprit pentru 70 de ani înaintarea turcească spre centrul Europei. Cetatea a fost asediată între 4 și 21 iulie 1456. Turcii au încercat blocarea cetății și dinspre Dunăre, dar flota lor a fost înfrântă de flota lui Iancu de Hunedoara la 14 iulie, ceea ce a îngăduit garnizoanei să primească întăriri. La 21-22 iulie sultanul a pornit un asalt general care a fost respins, și contraatacul condus de Iancu de Hunedoara i-a pus pe fugă pe turci. (...) Victoria din 1456 a contribuit la redresarea moralului Europei după căderea Constantinopolului. (...)

Eforturile lui Iancu de Hunedoara au fost continuate de Vlad Țepeș, domn al Țării Românești. (...) În iarna din 1461-1462 a atacat fortărețele turcești de la sud de Dunăre. (...) În 1462 a refuzat să mai plătească tribut Imperiului Otoman. Ca urmare, sultanul Mehmed II a pătruns cu o puternică armată în Țara Românească. (...) Vlad Țepeș, care nu a avut suficiente forțe (...), a preferat, în locul confruntării deschise, războiul de hărțuială, în care s-a dovedit iscusit.”

(Ion Bulei, O istorie a românilor)

Pornind de la această sursă, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Numiți voievodul Transilvaniei precizat în sursa dată. 2 puncte
2. Precizați secolul la care se referă sursa dată. 2 puncte
3. Menționați, pe baza sursei date, domnul Țării Românești și o cauză a conflictului dintre acesta și otomani. 6 puncte
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la acțiunile militare din perioada 1442-1444. 6 puncte
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la bătălia de la Belgrad, susținându-l cu două informații selectate din sursă. 10 puncte
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia în secolul al XIV-lea au fost organizate instituții centrale în spațiul românesc extracarpatic. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) 4 puncte

SUBIECTUL al III-lea

30 puncte

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre practici politice adoptate în România, în secolul al XX-lea, având în vedere:

- menționarea câte unui aspect referitor la Constituția României din 1923, respectiv la Constituția României din 1938;
- precizarea ideologiei totalitare impuse în România și prezentarea unei practici politice totalitare adoptate de statul român, în prima jumătate a secolului al XX-lea;
- menționarea a două prevederi ale Constituției statului român, adoptată în 1965;
- formularea unui punct de vedere referitor la practicile politice adoptate în România, în ultimul deceniu al secolului al XX-lea și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **sucesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.